

Skapat den	Senast ändrad den	Avdelning	Version	Författare
2017-12-19	2018-01-19	Jönköping	1	Eva-Lotta Lager

Årsrapport

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Måluppföljning	2
3. Effekt	7
4. Goda exempel	9
5. Risker	9
6. Förbättringsområden	9
7. Övrigt	9

1. Sammanfattning

Verksamhetsåret 2017 har på många sett varit än mer intensivt. Vi har genomfört många aktiviteter och drivit ett mycket aktivt påverkansarbete för att vården och villkoren och förutsättningarna för våra fyra yrken ska bli bättre. Vi har nått en hel del framgångar och där vi inte nått framgång så har vi på ett tydligt sätt belyst problematiken. Detta för att vi förhoppningsvis kan skörda framgång framöver. Det har också under året blivit alltmer påtagligt att våra medlemmars arbetsmiljö och vardag är betydligt tuffare än tidigare.

2. Måluppföljning

Hälsa och helhet, en personcentrerad vård är ett måste om vården ska vara av kvalitet, säker och om resurserna ska räcka till. Vårdförbundet avdelning Jönköping driver ett aktivt påverkansarbete för att personcentrerad vård blir verklighet. Vi lyfter ämnet i alla sammanhang där det är möjligt; med medlemmar, arbetsgivare, politiker, i sociala medier och övriga medier. Personcentrerad vård är ingen modell utan ett etiskt förhållningsätt. Det kräver att varje medarbetare i vården måste ändra perspektiv. Vårdförbundet avdelning Jönköping var pilotavdelning i framtagandet av vårt studiecirkelmaterial "Att ändra perspektiv". Vi har under året som gått fört samtal med medlemmar, chefer, arbetsgivare och politiker kring detta material och hur det kan hjälpa deras verksamhet att ändra perspektiv. Vi har även genomfört en studiecirkel för förtroendevalda för att de i sin tur ska driva egna studiecirkel i sina verksamheter. Våra yrken ska vara självklara i vårdens utveckling. Vi arbetar för att medlemmarna ska ges möjlighet att utvecklas och utveckla vården under arbetstid. Ett sätt vi påverkar den utvecklingen är att dela ut stipendier, vilket vi gjort under året.

Hållbart yrkesliv, vården som arbetsmiljö varierar mycket mellan olika verksamheter inom samma arbetsgivare. Att vården även bedrivs av olika huvudmän gör att variationen i arbetsmiljön ökar än mer. Vården kan ske på sjukhus och vårdinrättningar men det är allt vanligare att avancerad vård sker i vårdtagarens hem. Arbetsmiljön är en allt viktigare fråga för våra medlemmar och en av de vanligaste arbetsmiljöfrågan är bemanningssituationen i verksamheterna. Vårdförbundet avdelning Jönköping har under året prioriterat att göra arbetsplatsbesök och deltagit på medlemsmöten.

En av de viktigaste åtgärderna för en förbättrad arbetsmiljö handlar om att medlemmarna väljer en förtroendevald och tillika skyddsombud på arbetsplatsen. I december 2016 tecknades ett nytt centralt avtal med Sveriges kommuner och landsting (SKL) med förändringar gällande nattarbetstiden. Under 2017 har Vårdförbundet avdelning Jönköping träffat Region Jönköpings län och alla våra 13 kommuner förutom en kommun som vi kommer att träffa i januari 2018. Vi har fört samtal med arbetsgivarna om vikten av återhämtning i samband med nattarbete, innebörden av det centrala avtalet och eventuella lokala avtalskonsekvensens kopplat till det centrala avtalet.

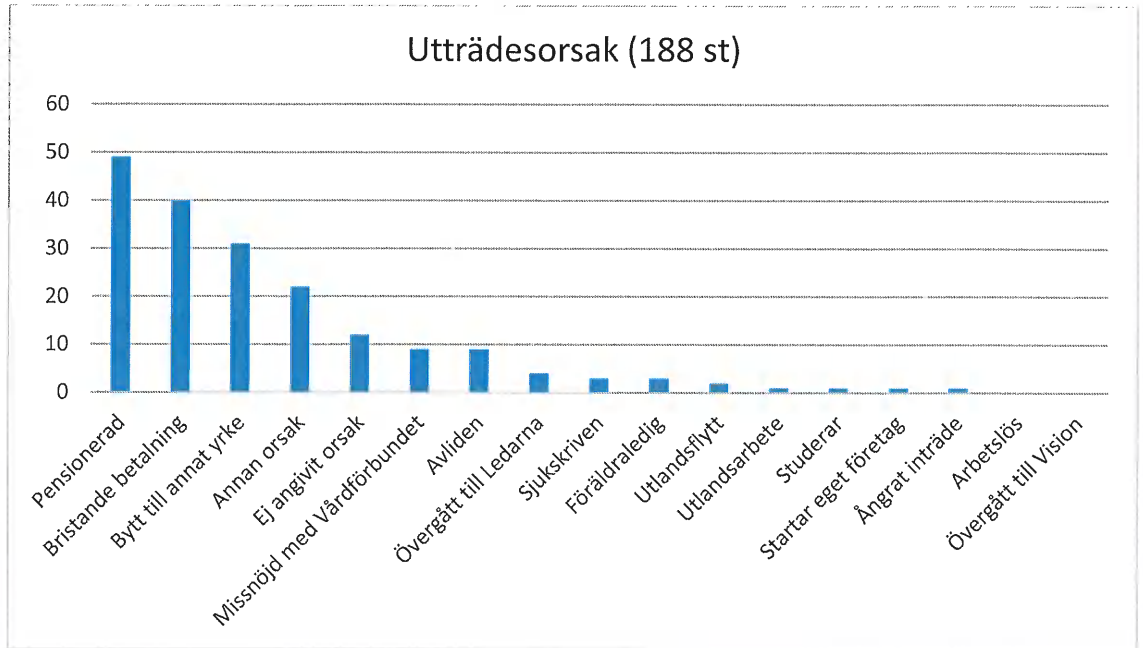

Rätt värderad kunskap, Vårdförbundet avdelning Jönköping har under året strategiskt arbetat med att belysa att våra fyra yrkesgrupper är felvärderade både utifrån utbildning, men också den kunskap och kompetens som vi bidrar med. I detta strategiska arbete har styrelsen också påbörjat ett arbete kring hur våra yrkesgrupper ska kunna göra karriär. Det är en nödvändighet för att stärka yrkesgrupperna och vårdens utveckling att detta möjliggörs. Vi har fört dialog kring dessa sakfrågor med medlemmar, förtroendevalda på arbetsplatsen, arbetsgivare, politiker och i olika medier.

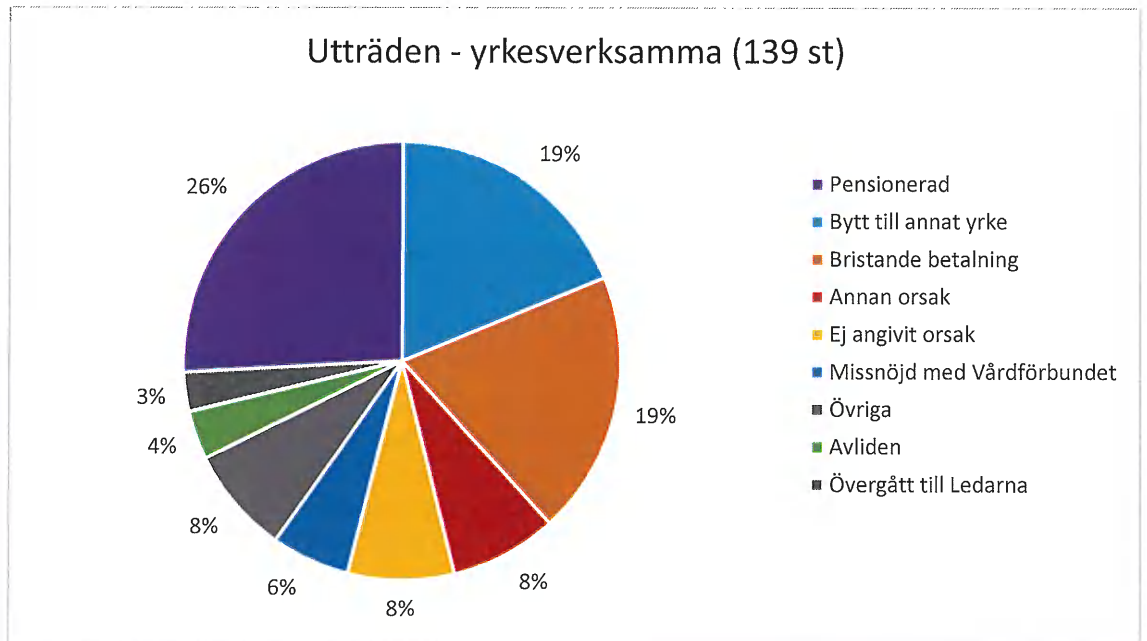
Alla våra yrkesgrupper har en egen yrkesdag, dessa har vi uppmärksammat. Genom att belysa våra yrken blir de mer kända och därmed viktiga. Vi deltar i regionens yrkesintroduktion. Vikten av strukturerad yrkesintroduktion är också en fråga som vi påtalar till samtliga arbetsgivare som nyanställer nyutbildade från våra yrkesgrupper. Under året när vi träffat Region Jönköpings län och länets kommuner har vi även samtalat om hur vi säkrar kompetensförsörjningen av specialistkompetens i framtidens vård kopplat till det nya centrala avtalet. Vi har då framfört vår modell Akademisk specialist tjänstgöring (AST) som en lösning. Men vi har även påtalat vikten av att arbetsgivarna driver arbetet för att specialistutbildningar tas fram för biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor.

Medlemsutveckling, det är medlemmarna som är Vårdförbundet och vi behöver vara många och enade för att få det bästa genomslaget. Under året har beräkningsmallen kring anslutningsgrad uppdaterats vilket innebär att vi inte kan jämföra anslutningsgraden med tidigare år. Vårdförbundet avdelning Jönköping har en anslutningsgrad bland yrkesverksamma medlemmar på 80,9 %. Anslutningsgraden för yrkesverksamma barnmorskor är 66,2 %, biomedicinska analytiker 86,8 %, röntgensjuksköterskor 75,5 % och sjuksköterskor 81,6 %.

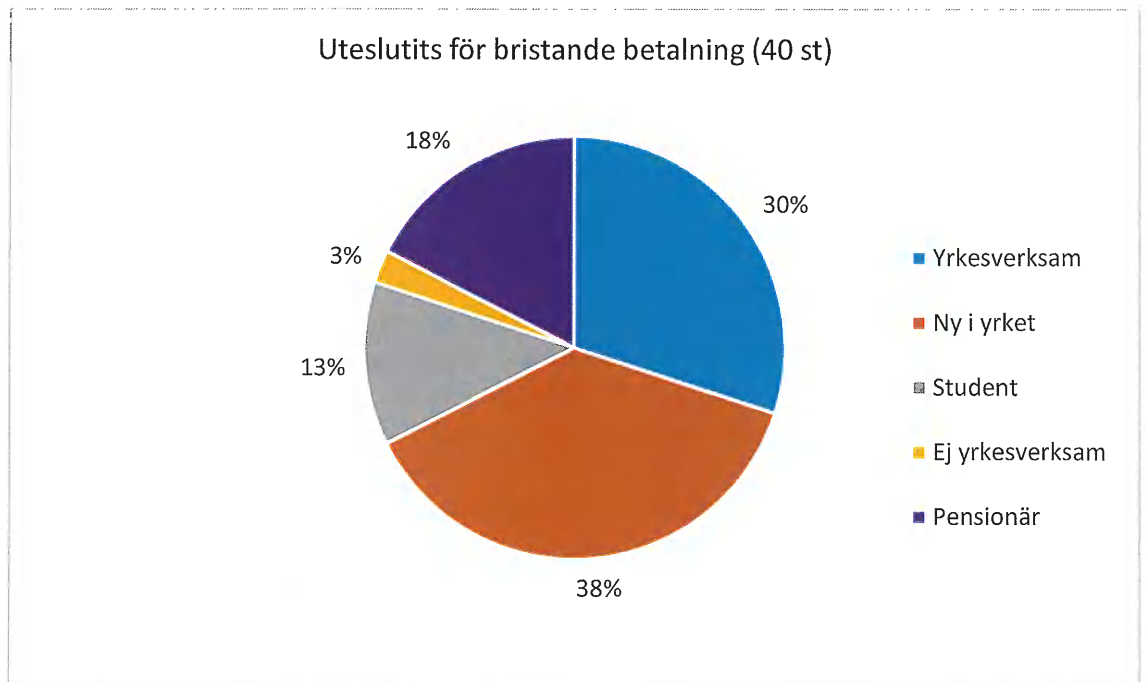
188 medlemmar valde att avsluta sitt medlemskap under 2017. Orsaken till utträdena är till största del att man går i pension (49) tätt följt av bristande betalning (40), se figur 1. Bland de som valt att avsluta sitt medlemskap var 73 % yrkesverksamma (139) och av dessa var 24 % nya i yrket (33). Orsaken till utträden bland de yrkesverksamma medlemmarna är pension 26 % följt av bristande betalning 19 % och byte till annat yrke 19 %, se figur 2. En stor del av de medlemmar som utslutits pga. bristande betalning är nya i yrket 38 %, se figur 3. Det är även en ökande andel av nya i yrket som avslutar sitt medlemskap pga. byte till annat yrke, även om den största orsaken fortfarande är bristande betalning, se figur 4. Vi fick 295 nya medlemmar under 2017 övervägande var studenter (191) följt av yrkesverksamma (103).

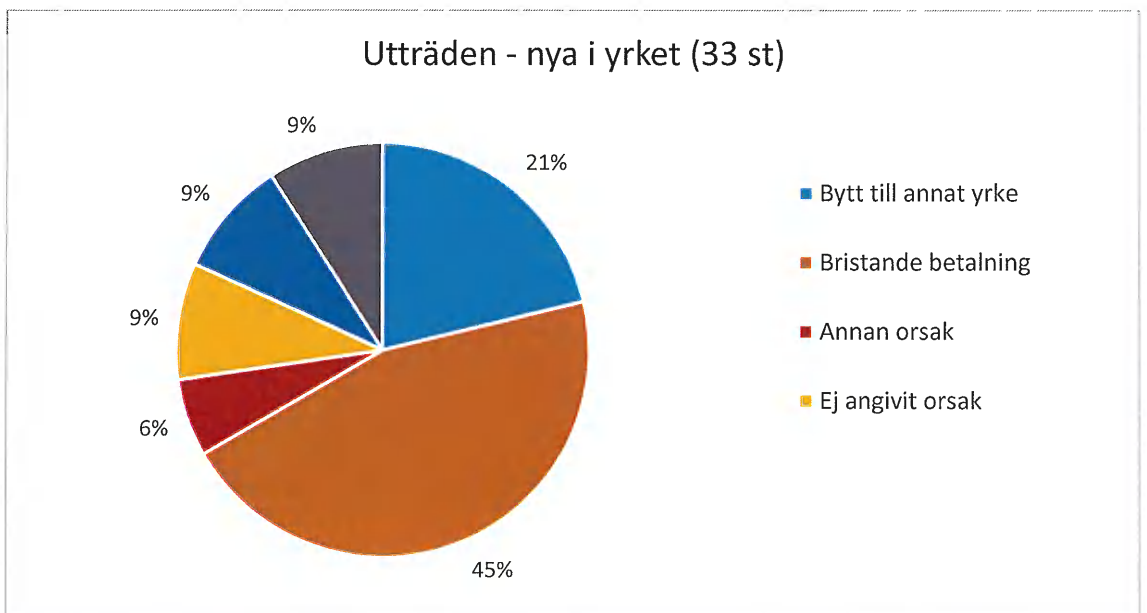
Figur 1

Figur 2

Figur 3

Figur 4

Verksamhetsstöd, 2017 startade väldigt tråkigt för Vårdförbundet avdelning Jönköping då vi den 9 januari förlorade vår ombudsman Sven Lindblom i en tragisk olycka. Sven var en mycket kunnig och erfaren ombudsman som i mångt och mycket var navet i vår verksamhet. Det var en stor förlust både att förlora honom som person men också för vår verksamhet. Det har självklar inneburit att vårt arbete har påverkats pga. av sorg och saknad men också för att vi fått göra en hel del förändringar i vårt arbetssätt. Under året har en ny ombudsman rekryterats och inskolats.

Vårdförbundet avdelning Jönköping tar sitt ansvar för att arbeta för en ekonomi i balans. Vi har under året valt att stödja medlemmar som aktiverar sig i syfte att påverka vården och våra yrkens förutsättning. Förutom barmorskorna som aktiverat sig sedan några år tillbaka har det under året tillkommit ytterligare en grupp. Det är sjuksköterskorna inom barnhälsovården som nu arbetar aktivt för att lyfta sitt specifika kunskapsområde med stöd av Vårdförbundet.

Den 28 september hade vi vårt årsmöte där det valdes kongressombud och en ny styrelse se bild 1. Det var första valet av dessa uppdrag på en mandatperiod på 4 år enligt stadgan. Under 2017 har vi fortsatt det arbete som vi påbörjade 2016 i enhet sydost för att på bästa möjliga sätt samverka och använda våra gemensamma resurser.

Bild 1. Vårdförbundet avdelning Jönköpings nya styrelse för mandatperioden 2017-2021

3. Effekt

Hälsa och helhet, det är framför allt Region Jönköpings län som har tagit till sig vårt studiecirkelmaterial. Verksamhetsområde medicin har haft en genomgång av studiecirkeln med sin ledningsgrupp. Utvecklingscheferna för samtliga verksamhetsområdena arbetar med stöd av Kultorum för att förverkliga studiecirkeln i verksamheterna. Till våren 2018 startas studiecirkeln på medicinkliniken Högländssjukhuset Eksjö driven av en förtroendevald på arbetsplatsen. Det finns en vilja att ändra perspektiv men det är mycket tajt i verksamheterna så det kan vara svårt att få tid för det.

Hållbart yrkesliv, arbetsmiljön är en allt viktigare fråga för våra medlemmar. Arbetsmiljön är inte sällan sammankopplad med bemanningssvårigheter men det är heller inte ovanligt med bristande ledarskap eller kränkande särbehandling. Det har under året skrivits fler 6. 6a. än tidigare år, varav en ledde till vite för arbetsgivaren. Vi har under året hanterat fler arbetsmiljöärenden inom den privata sektorn än tidigare år. Vi ser att vårt arbete med att öka andelen förtroendevalda på arbetsplatsen har gett resultat. Vi har fler förtroendevalda nu än vid årets början. Bland annat så har vi förtroendevalda i 12 av våra 13 kommuner. Det är fortfarande en låg andel förtroendevalda inom den privata sektorn. Vi har fått 24 fler förtroendevalda på arbetsplatsen under 2017. Vi valde även att uppmärksamma ett av våra skyddsombud som arbetat aktivt för att förbättra arbetsmiljön i sin verksamhet i samband med skyddsombudets dag. Valet gjordes genom nominering och lottning av inkomna förslag.

Under våra samtal gällande återhämtning i samband med nattarbete med arbetsgivarna i länet så valde en kommun att teckna avtal om sänkt nattarbetstid i samma nivå som det centrala avtalet ger landsting och regionanställda. Så nu är det 5 kommuner av 13 som har lägre veckoarbetstid i samband med nattarbetstid genom lokala avtal än vad det centrala avtalet säger. Två av de kommuner som inte har lokalt avtal bemannas eller planerar att bemanna sin natt av en kommun som har lokalt avtal med sänkt veckoarbetstid. Det innebär att medlemmar i 7 kommuner har bättre återhämtning än vad det centrala avtalet säger.

Rätt värderad kunskap, ur de lönelistor som vi får av arbetsgivaren har vi tagit fram statistik som visar våra medlemmars löneutveckling och lönespridning. Det blir då väldigt tydligt hur det ser ut. Generellt har våra yrkesgrupper en löneutveckling fram till 35 års ålder därefter planar kurvan ut för att faktiskt tendera i en nedåtgående trend efter 65 års ålder. Den största andel av våra medlemmars lön ligger i ett 6000kr spann. Detta material har vi presenterat för arbetsgivaren och vi planerar att använda det i samtalen med politiker under våren 2018.

Styrelsens arbete med att skapa karriärmöjlighet för våra medlemmar har burit frukt. Regionfullmäktige beslutade i november att införa 100 karriärtjänster för erfarna sjuksköterskor under 2018. Förutsättningarna för dessa tjänster ska samverkas under början av 2018. Vi har uppmärksammat alla våra yrken på yrkesdagen. Vi valde ut arbetsplatser och bjöd på tårta med en grattis hälsning på yrkesdagen samtidigt som vi förmedlade ut detta i sociala medier. Vi deltar på den strukturerade yrkesintroduktionen som regionen ordnar, det uppskattas av

deltagarna och de har en hel del frågor. Regionen har sedan tidigare infört utbildningsanställningar och erbjuder 60 utbildningsanställningar per år. Dessa utbildningsanställningar är utformade precis efter vår AST-modell med undantag från att de inte kallas AST och att vi inte har något kollektivavtal som arbetsgivaren inte är villig att teckna. Under året framfördes en vilja från arbetsgivaren att kontraktera medarbetare som anställs på en utbildningsanställning på 3 år med återbetalningskrav. Vi påbörjade ett aktivt påverkansarbete för att motverka detta och det lyckades. Arbetsgivaren har nu dragit tillbaka den viljan. I samband med att vi träffade länets kommuner och samtalade om återhämtning vid nattarbete pratade vi också om vikten av att säkra kompetensförsörjningen av specialistkunskap med hjälp av AST. En kommun valde att införa utbildningsanställning i år, så nu har vi 2 kommuner av 13 som erbjuder denna form av anställning till sina medarbetare. Ytterligare en kommun arbetar just nu aktivt med att förbereda införandet av AST.

Arbetet med att påverka arbetsgivarna att driva frågan om att ta fram specialistutbildning för biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor går mycket långsamt. Det pågår en hel del arbete kring detta nationellt som vi hoppas ska få spridning även hit.

Medlemsutveckling, Vårdförbundet avdelning Jönköping har en relativt hög anslutningsgrad. Bland biomedicinska analytiker har vi högst anslutningsgrad i landet. Totalt sett har vi ökat medlemsantalet med 295 stycken under året. Antalet yrkesverksamma har också ökat med 103 stycken. Andelen som lämnar förbundet är till störst del pga. pension. Andelen medlemmar som närmar sig pensionsåldern är också hög. Vi har en positiv utveckling gällande studerande medlemmar. Vi har 191 stycken fler studentmedlemmar i år än 2016 vid samma tidpunkt. Ett observandum är att vi ser att det är fler som utträder pga. byte till annat yrke även bland nya i yrket.

Verksamhetsstöd, trots omständigheterna så har vi klarat av att driva vår verksamhet på ett bra sätt, mycket tack vare en bra grundorganisation och en positiv inställning och bra sammanhållning i styrelsen, med anställda och enhet sydost. Ekonomin är i balans.

4. Goda exempel

Region Jönköpings län inför 100 karriärtjänster under 2018, detta tack vare ett mycket aktivt påverkansarbete från Vårdförbundet. Vårdförbundet gör skillnad och ger mervärde för medlemmen.

5. Risker

Medlemsutvecklingen är en viktig fråga för hur Vårdförbundet kommer kunna påverka och verka i framtiden. Precis som åldersstrukturen på arbetskraften i samhället så ser vi att andelen medlemmar som närmar sig pensionsåldern är hög. Vi behöver rekrytera och vara ett attraktivt förbund för studenter och nya yrkesverksamma.

6. Förbättringsområden

Vårdförbundet är ett förbund för alla våra fyra yrkesgrupper, barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor oavsett var man har sin anställning. Vi behöver fortsätta att arbeta för att alla våra fyra yrkesgrupper blir synliga och att alla medlemmar får ett likvärdigt stöd och känner sig hemma i vårt förbund.

7. Övrigt

Jag vill genom detta tacka alla medlemmar, som aktivt tagit ställning genom sitt medlemskap, för det gångna året och ser fram emot ett nytt händelserikt år tillsammans. Jag hoppas också att vi tillsammans lyckas nå målet med att vi blir fler som tar ställning för våra yrken och vården genom ett medlemskap i Vårdförbundet.

Eva-Lotta Lager
Ordförande
Vårdförbundet avdelning Jönköping